

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului Știrbu Denis, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2018, în cauza penală, în privința lui

Știrbu Denis XXX, născut la XXX, domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 05.11.2015 pînă la 19.07.2018;

Instanța de apel de la 25.09.2018 pînă la 17.12.2018;

Instanța de recurs de la 18.03.2019 pînă la 22.05.2019.

Asupra recursului declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 iulie 2018, Știrbu Denis a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani;

În conformitate cu art. 90 Codul penal, pedeapsa stabilită inculpatului Știrbu Denis s-a suspendat condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 ani; În perioada de probațiune condamnatul a fost obligat să nu își schimbe domiciliul fără consimțământului organului competent, să nu frecventeze locuri de agrement;

În conformitate cu art. 62 alin. (3) Cod penal, în calitate de obligație pe perioada de probațiune lui Știrbu Denis i-a fost stabilit 240 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Știrbu Denis, în perioada de timp februarie-aprilie 2015, deținând funcția de manager pe vânzări în cadrul FCP „XXX” SRL, în baza Ordinului nr. 28 - A din 01 iulie 2014 și purtând răspundere materială individuală deplină pentru valorile încredințate în temeiul Contractului nr. 28 din 18 iunie 2014, urmărind scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, acționând cu intenție directă, din motiv de cupiditate a însușit suma de 174 000 lei ca urmare a realizării a 20 tone de îngrășăminte minerale sub formă de „XXX” către SRL „XXX” și 57 523 lei ca urmare a realizării a 200 kg de semințe de floarea soarelui, după care cu banii însușiți a părăsit locul săvârșirii infracțiunii, astfel prin acțiunile sale intenționate a cauzat părții vătămate FCP „XXX” SRL un prejudiciu material considerabil în valoare totală de 231 523 lei, care se atribuie la categoria proporțiilor deosebit de mari.

3. Nefiind de acord cu sentința în cauză, procurorul a atacat-o cu apel, prin care a solicitat, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care Știrbu Denis să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin. (5) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un

termen de 10 ani, cu ispășirea acesteia într-un penitenciar de tip închis și cu includerea în termenul pedepsei a perioadei aflării inculpatului în stare de arest.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2018, s-a admis apelul procurorului, casată sentința primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, după cum urmează:

Știrbu Denis Mihail se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin. (5) Cod penal și se condamnă, în baza acestei Legi, la pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, instanța de fond, la pronunțarea sentinței, eronat a apreciat probele, fără a ține seama de cerințele art. 101 Cod de procedură penală, conform cărora, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată, și în așa mod a ajuns la concluzia greșită cu privire la calificarea infracțiunii. De asemenea, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a ajuns la concluzia greșită de a recunoaște vinovat pe inculpat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal.

Instanța de apel a constatat că, inculpatul Știrbu Denis, în perioada de timp februarie-aprilie 2015, deținând funcția de manager pe vânzări în cadrul FCP „XXX” SRL, în baza Ordinului nr.28 - A din 01 iulie 2014 și purtând răspundere materială individuală deplină pentru valorile încredințate în temeiul Contractului nr. 28 din 18 iunie 2014, urmărind scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, acționând cu intenție directă, din motiv de cupiditate a însușit suma de 174 000 lei ca urmare a realizării a 20 tone de îngrășăminte minerale sub formă de „XXX” către SRL „XXX” și 57 523 lei ca urmare a realizării a 200 kg de semințe de floarea soarelui, după care cu banii însușiți a părăsit locul săvârșirii infracțiunii, astfel prin acțiunile sale intenționate a cauzat părții vătămate FCP „XXX” SRL un prejudiciu material considerabil în valoare totală de 231 523 lei, care se atribuie la categoria proporțiilor deosebit de mari.

Instanța de apel, analizând declarațiile părții vătămate, declarațiile martorilor Malcoci Artur; Chiosea Leonid, Rotari Pavel, Cociorbă Anatolie, Iacovciuc Denis, Petrov Lilia, procesul-verbal de confruntare dintre Dologlu Dmitrii; procesul-verbal de confruntare dintre Chiosa Leonid; procesul-verbal de confruntare dintre Cociorbă Anatolie, contractul de confidențialitate din 18.06.2014; contractul din 18 iunie 2014, contractul individual de muncă, ordinul nr. 24 A de angajare, procesul-verbal de ridicare de la Malcoci Artur, procesul-verbal de ridicare din 22 septembrie 2015, și ținând cont de prevederile legale menționate, a constatat cu certitudine că inculpatul Știrbu Denis a comis infracțiunea imputată lui, și că acțiunile inculpatului urmează a fi calificate în baza art. 191 alin. (5) Codul penal după semnele calificative: *delapidarea averii străine, adică însușirea bunurilor altei persoane de către cel căruia i-au fost încredințate în administrare, care a produs daune în proporții deosebit de mari.*

Instanța de apel a constatat că, în principiu, prima instanță a constatat aceleași circumstanțe de fapt, însă le-a dat o apreciere juridică necorespunzătoare. Art.196

Cod penal are un caracter subsidiar față de art. 191 Codul penal, adică poate fi aplicat doar atunci fapta nu constituie o însușire. În cazul în care fapta constituie însușire, atunci este exclusă aplicarea art. 196 Codul penal. Astfel, instanța de apel a menționat că, în acțiunile inculpatului sunt prezente semnele însușirii.

La caz, instanța de apel a reținut că bunurile (sumele de bani: 174 000 lei și 57 523 lei) au intrat în posesia făptuitorului de la cumpărătorii de îngrășăminte și semințe. Aceste sume erau ale părții vătămate FCP „XXX” SRL. Astfel, a avut loc o diminuare a patrimoniului părții vătămate în aceeași măsură în care a avut loc sporirea patrimoniului inculpatului. Faptul însușirii banilor de către inculpat este probat în mod cert. Prin urmare, sunt prezente toate elementele unei componente de sustragere, și anume a componentei prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, după semnele calificative menționate.

La individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7,61,75 Codul penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

Reieșind din circumstanțele cauzei, instanța de apel a concluzionat că corijarea și reeducarea inculpatului este pasibilă cu aplicarea unei pedepse privative de libertate sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, instanța apreciind o asemenea pedeapsă ca fiind echitabilă în coraport cu fapta comisă și va atinge scopul educativ și preventiv stabilit la art. 61 alin. (2) din Codul penal.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului Știrbu Denis, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar prin care solicită casarea acesteia cu transmiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată. Recurentul invocă dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor. De asemenea, instanța de apel a preluat aceleași probe ca și prima instanță și ulterior neîntemeiat a reîncadrat acțiunile inculpatului din art. 196 alin. (4) în art. 191 alin. (5) Cod penal. Nu sunt întrunite elementele infracțiunii imputate. Instanța de apel, la recalificarea acțiunilor inculpatului nu a audiat pe viu partea vătămată și martorii acuzării, astfel, în opinia apărării au fost încălcat art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală.

5.1. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul, a prezentat referință privind opinia asupra recursului declarat de avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului Știrbu Denis, prin care a menționat că, este de poziția respingerii acestui recurs, deoarece decizia instanței de apel este justă și corespunde prevederilor legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului Știrbu Denis, în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat

împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul penal evidențiază că, recurentul în recursul declarat invocă drept temeiuri pct. 6), 8), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, nu sunt întrunite elementele infracțiunii sau faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită, criticând decizia instanței de apel sub aspectul reîncadrării juridice a acțiunilor inculpatului din art. 196 alin. (4) în art. 191 alin. (5) Cod penal.

Instanța de recurs menționează că, aceste temeiuri la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Analizând motivele indicate în textul recursului, Colegiul penal conchide că, de fapt, recurentul contestă modalitatea de apreciere a probelor de către instanța de apel.

La acest capitol, instanța de recurs subliniază că, procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei, care a fost deja statuată de către instanțele ierarhic inferioare, de competența cărora este stabilirea stării de fapt. Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și s-o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, însă va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească devenită definitivă. Această concluzie se desprinde din prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care prin temeiurile enumerate în pct. 1)-16) oferă dreptul de casare numai dacă se constată o eroare de drept. Aprecierea probelor ca temei de recurs nu se specifică în norma vizată, iar dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar constitui temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

Colegiul penal consideră că, instanța de apel legal și întemeiat a pronunțat decizia, constatând corect stabilirea circumstanțelor de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului de săvârșirea infracțiunii imputate, motivându-și soluția în acest sens (pct. 4.1. din prezenta decizie).

Mai mult, Colegiul penal reiterează că, criticile formulate de recurent enunțate la pct. 5. din prezenta decizie, au fost obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, care le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la pct. 4.1., soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, ori, materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au adus la pronunțarea hotărârile recurate.

La fel, Colegiul penal conchide că, în virtutea corectitudinii motivării deciziei instanței de apel, pentru a evita repetări inutile o acceptă și o însușește pe deplin, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Referitor la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, la care face trimitere recurentul, Colegiul penal remarcă că instanța de apel judecând apelul declarat, conform art. 414 Cod de procedură penală, verificând temeinicia hotărârii primei instanțe, a ajuns la concluzia corectă că aceasta este neîntemeiată în partea ce ține de încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului în prevederile art. 191 alin. (5) Cod penal.

În acest context, Colegiul penal constată că, instanța de apel, analizând elementele componente ale infracțiunii de delapidarea averii, întemeiat a ajuns la concluzia că, în acțiunile inculpatului sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 191 alin. (5) Cod penal.

Așadar, Colegiul penal reține, ca fiind corectă concluzia instanței de apel referitor la faptul că, inculpatul a *însușit bunurilor altei persoane de către cel căruia i-au fost încredințate în administrare, care a produs daune în proporții deosebit de mari*, or, din declarațiile părții vătămate, declarațiile martorilor Malcoci Artur; Chiosea Leonid, Rotari Pavel, Cociorbă Anatolie, Iacovciuc Denis, Petrov Lilia, procesul-verbal de confruntare dintre Dologlu Dmitrii; procesul-verbal de confruntare dintre Chiosa Leonid; procesul-verbal de confruntare dintre Cociorbă Anatolie, contractul de confidențialitate din 18.06.2014; contractul din 18 iunie 2014, contractul individual de muncă, ordinul nr. 24 A de angajare, procesul-verbal de ridicare de la Malcoci Artur, procesul-verbal de ridicare din 22 septembrie 2015, și ținând cont de prevederile legale menționate, a constatat cu certitudine că inculpatul Știrbu Denis a comis infracțiunea imputată lui, și că acțiunile inculpatului urmează a fi calificate în baza art. 191 alin. (5) Codul penal.

Cu referire la argumentul recurentului care a menționat că instanța de apel preluat aceleași probe ca și prima instanță și ulterior neîntemeiat a reîncadrat acțiunile inculpatului din art. 196 alin. (4) în art. 191 alin. (5) Cod penal, Colegiul penal menționează că, în principiu, prima instanță a constatat aceleași circumstanțe de fapt, însă le-a dat o apreciere juridică necorespunzătoare, ori, art.196 Cod penal are un caracter subsidiar față de art. 191 Codul penal, adică poate fi aplicat doar atunci când fapta nu constituie o însușire. În speță, instanța de apel a menționat că, în acțiunile inculpatului sunt prezente semnele însușirii și și-a argumentat soluția

Cât privește argumentul apărării, precum că a fost încălcat art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, ori, în opinia acestuia partea vătămată și martorii nu au fost audiați în instanța de apel, Colegiul penal menționează că, potrivit normei vizate, judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinutului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să

întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului, ori, în prezenta cauză, instanța de judecată nu emis sentință de achitare.

Potrivit art. 414 alin. (2), (3) Cod de procedură penală, instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. În cazul în care declarațiile persoanelor care au fost audiate în prima instanță se contestă de către părți, la solicitarea acestora, persoanele care le-au depus pot fi audiate în instanța de apel conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, iar instanța de apel la adoptarea soluției sale pe deplin a ținut cont de prevederile menționate mai sus și corect a stabilit încadrarea juridică și pedeapsa inculpatului, argumentând motivat în decizia sa.

Astfel, în opinia instanței de recurs soluția instanței de apel este argumentată și corespunzătoare circumstanțelor de fapt și de drept stabilite în cauză.

Prin urmare, opozabil celor enunțate de recurent, Colegiul penal, verificând materialele dosarului, specifică că judecând apelul instanța a examinat cauza sub toate aspectele, adoptând o soluție corectă în speță.

Reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de procuror, fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului Știrbu Denis, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2018, în cauza penală în privința lui **Știrbu Denis XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **19 iunie 2019**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan